

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z HISTORII

Poziom podstawowy - KLASA 4

Ocena				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Polska w latach II wojny światowej				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie linię podziału państwa polskiego między okupantów oraz podziały ziem okupowanych przez III Rzeszę i ZSRS; • wymienia przykłady polityki władz niemieckich wobec ludności polskiej na ziemiach okupowanych; • przedstawia przeprowadzone na ziemiach okupowanych przez ZSRS zmiany administracyjne; • wymienia przykładowe represje wobec Polaków pod okupacją sowiecką; • wyjaśnia, co to była zbrodnia katyńska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady eksterminacji elit polskich na ziemiach okupowanych przez Niemców; • charakteryzuje postawy Polaków wobec ludności żydowskiej w czasie II wojny światowej; • przedstawia sposób, w jaki doszło do włączenia Kresów Wschodnich do republik sowieckich; • przedstawia losy polskich oficerów wziętych do niewoli sowieckiej; • przedstawia schemat deportacji Polaków z Kresów Wschodnich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cele polityki władz niemieckich wobec Polaków w Generalnym Gubernatorstwie; • wyjaśnia, co wpływało na postawy Polaków wobec Żydów w czasie II wojny światowej; • wyjaśnia, co to była granatowa policja; • przedstawia konsekwencje zmian administracyjnych przeprowadzonych na ziemiach polskich pod okupacją sowiecką; • charakteryzuje politykę władz sowieckich wobec obywateli polskich na ziemiach okupowanych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cele polityki władz niemieckich wobec Polaków na ziemiach wcielonych do III Rzeszy; • wyjaśnia przyczyny różnic w polityce Niemiec wobec obywateli polskich na ziemiach okupowanych; • wyjaśnia, co oznaczało przyjęcie volkslisty i jak traktowano Polaków, którzy się na niej znaleźli na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie; • wyjaśnia, dlaczego na początku władze sowieckie inaczej traktowały ludność białoruską i ukraińską niż polską i na czym to polegało; • przedstawia sytuację Polaków na Wileńszczyźnie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na wybranym przykładzie przedstawia losy powstańców śląskich i ich rodzin w czasie II wojny światowej, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; • przedstawia losy przykładowych komunistów polskich lub Polaków sympatyzujących z komunizmem, którzy na początku wojny znaleźli się na terenach okupowanych przez ZSRS.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia osoby pełniące funkcje państwowe na uchodźstwie; • wymienia postanowienia układu Sikorski–Majski; • wyjaśnia, co spowodowało zerwanie stosunków z ZSRS; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to była Rada Narodowa RP • wymienia cele działań rządu polskiego na uchodźstwie; • przedstawia przykładowe wydarzenia, które wpłynęły na relacje polsko-sowieckie w czasie II wojny światowej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności powstania polskich władz na uchodźstwie; • charakteryzuje stosunki władz londyńskich z ZSRS; • przedstawia działania polskich władz na uchodźstwie podjęte w obronie ludności żydowskiej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co wpływało na relacje polsko-radzieckie w czasie II wojny światowej; • wyjaśnia, co wpływało na pozycję międzynarodową władz polskich na uchodźstwie; • ocenia, które cele udało się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia losy Prezydenta Ignacego Mościckiego, ministra spraw zagranicznych Józefa Becka i marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego po internowaniu w Rumunii, korzystając ze źródeł

Ocena				
<ul style="list-style-type: none"> wymienia i pokazuje na mapie najważniejsze bitwy z udziałem polskich oddziałów; przedstawia rolę polskich lotników w bitwie o Anglię wymienia armię polską, która powstała w Związku Sowieckim (armia Andersa). 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność Jana Karskiego; przedstawia proces kształtowania się Polskich Sił Zbrojnych; przedstawia okoliczności tworzenia Armii Andersa w ZSRS; przedstawia znaczenie wybranych bitew, w których brały udział oddziały polskie. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe miejsca tworzenia polskich oddziałów i wyjaśnia, dlaczego właśnie tam one powstawały; przedstawia rolę polskich okrętów w czasie II wojny światowej; przedstawia znaczenie bitew i rolę, jaką odegrały w nich oddziały polskie. 	<p>zrealizować władzom polskim na uchodźstwie;</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia okoliczności tworzenia Armii Andersa w ZSRS; przedstawia szlak bojowy wybranych oddziałów polskich; ocenia wkład polskich oddziałów w działania wojenne II wojny światowej. 	<p>pozapodręcznikowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> na podstawie informacji z podręcznika i innych źródeł przedstawia stosunek mieszkańców miast europejskich do oddziałów PSZ.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia organy wojskowe i cywilne Polskiego Państwa Podziemnego; wymienia Komendantów Głównych AK; wymienia przykładowe działania pionu wojskowego Polskiego Państwa Podziemnego; wymienia przykładowe działania pionu cywilnego Polskiego Państwa Podziemnego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces formowania się struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego; przedstawia działalność małego sabotażu; wymienia Delegatów Rządu na Kraj; wymienia przykładowe oddziały zbrojne tworzone przez partie polityczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność pionu wojskowego Polskiego Państwa Podziemnego; przedstawia działalność pionu cywilnego Polskiego Państwa Podziemnego; charakteryzuje powstanie w getcie warszawskim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego dochodziło do zmian w strukturach wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego; ocenia, jakie znaczenie miała działalność Polskiego Państwa Podziemnego dla Polaków pod okupacją; wyjaśnia okoliczności tworzenia Armii Berlinga w ZSRS i przedstawia jej szlak bojowy; ocenia wkład polskich oddziałów w działania wojenne II wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, jak wyglądała współpraca między organizacjami żydowskimi a Polskim Państwem Podziemnym; wskazuje, kiedy w przeszłości Polacy stworzyli podobne struktury organizacyjne.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia polskie organizacje komunistyczne powstałe na ziemiach polskich i w ZSRS; przedstawia program polskich komunistów; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia relacje polsko-ukraińskie przed i w czasie II wojny światowej; wyjaśnia podłoże zbrodni wołyńskiej; wymienia postanowienia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele powstania polskich organizacji komunistycznych na ziemiach polskich i w ZSRS; przedstawia proces kształtowania się władz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności powstania polskich organizacji komunistycznych na ziemiach polskich i w ZSRS; przedstawia sytuację 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ocenia, jak decyzje podejmowane na konferencjach w Teheranie i Jałcie wpływały na pozycję władz londyńskich i komunistycznych

Ocena				
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to była zbrodnia wołyńska; • wymienia armię polską, która powstała w Związku Sowieckim (armia Berlinga). 	<p><i>Manifestu</i> PKWN</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności tworzenia Armii Berlinga w ZSRS; • przedstawia znaczenie wybranych bitew, w których brały udział oddziały polskie. 	<p>komunistycznych na ziemiach polskich;</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność polskich komunistów • przedstawia znaczenie bitew i rolę, jaką odegrały w nich oddziały polskie. 	<p>Polaków na Kresach po 1941 r.;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między programami polskich komunistów i Rady Jedności Narodowej. 	<p>ośrodków władzy na ziemiach polskich</p>
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia założenia akcji „Burza”; • wymienia przykładowe przyczyny wybuchu powstania warszawskiego; • wymienia przykładowe wydarzenia z powstania warszawskiego; • wymienia przykładowe skutki powstania warszawskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe działania podjęte w ramach akcji „Burza”; • przedstawia przebieg powstania warszawskiego; • przedstawia stosunek wojsk niemieckich i wspierających je jednostek do powstańców i ludności cywilnej Warszawy; • wymienia dowódcę powstania warszawskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności wybuchu powstania warszawskiego; • charakteryzuje stosunek ludności cywilnej do walk powstańczych w Warszawie; • przedstawia stosunek aliantów do powstania warszawskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia szanse realizacji założeń akcji „Burza”; • wyjaśnia, co wpływało na stosunek ludności cywilnej do powstania warszawskiego; • wyjaśnia, co wpływało na stosunek aliantów do powstania warszawskiego; • przedstawia bilans powstania warszawskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia zasadność wybuchu powstania warszawskiego, przedstawiając argumenty zwolenników i przeciwników jego wybuchu.
II. Zimna wojna. Świat w latach 1945–1989				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany polityczne, które nastąpiły w wyniku II wojny światowej; • wymienia cele działalności Organizacji Narodów Zjednoczonych; • wymienia organy ONZ; • wyjaśnia, jakie treści zawiera <i>Powszechna Deklaracja Praw Człowieka</i>; • wyjaśnia pojęcia: zimna wojna, żelazna kurtyna, NATO, Układ Warszawski; • przedstawia proces 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe skutki II wojny światowej w różnych dziedzinach życia; • wyjaśnia, jakie treści zawiera <i>Karta Narodów Zjednoczonych</i>; • wymienia przykładowe uprawnienia organów ONZ; • wymienia przykładowe organizacje afiliowane i współpracujące z ONZ; • przedstawia proces przejmowania władzy przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej na wybranych przykładach; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia straty gospodarczo-społeczne spowodowane II wojną światową; • wymienia przyczyny i wskazuje kierunki migracji ludności po II wojnie światowej; • wyjaśnia częściowo, co wpłynęło na polityczny układ sił na mapie Europy po II wojnie światowej; • wyjaśnia pojęcia: doktryna Trumana i plan Marshalla; • przedstawia okoliczności powstania Sojuszu Północnoatlantyckiego (NATO) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak doszło do powstania dwóch państw chińskich; • przedstawia wpływ II wojny światowej na sztukę; • wyjaśnia w pełni, co wpłynęło na polityczny układ sił na mapie Europy po II wojnie światowej; • wyjaśnia specyficzną sytuację Jugosławii wśród państw komunistycznych; • porównuje proces przejmowania władzy przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia różne reakcje artystów, inne niż w podręczniku, na doświadczenia II wojny światowej; • wymienia przykładowe misje pokojowe ONZ, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; • wyjaśnia, na czym polegała taktyka salami, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.

Ocena				
powstania dwóch państw niemieckich po II wojnie światowej.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaką rolę miały odgrywać NATO i Układ Warszawski. 	i Układu Warszawskiego; <ul style="list-style-type: none"> • porównuje proces przejmowania władzy przez komunistów w krajach Europy Środkowo-Wschodniej na wybranych przykładach; • wymienia przyczyny i skutki wojny koreańskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób starano się ograniczyć wpływy komunistyczne w Europie Zachodniej i Południowej. 	
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wystąpień społecznych w krajach bloku wschodniego po śmierci Józefa Stalina (Węgry, Czechosłowacja); • przedstawia reakcję władz ZSRS na wystąpienia społeczeństw w Czechosłowacji i na Węgrzech. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje proces destalinizacji w ZSRS i krajach bloku wschodniego; • wyjaśnia, na czym polegała doktryna Breżniewa; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wystąpień społecznych w NRD oraz reakcję na nie władz ZSRS. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina: wydarzenia w NRD, powstanie węgierskie i Praską Wiosnę; • porównuje wystąpienia społeczeństw w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina; • wskazuje różnice w reakcji państw i społeczeństw bloku wschodniego na wystąpienia w NRD, Czechosłowacji i na Węgrzech. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia politykę zagraniczną Nikity Chruszczowa; • ocenia szanse przeprowadzenia liberalnych reform w bloku wschodnim po śmierci Józefa Stalina. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób pamięć o wystąpieniach społecznych została uczczona w przestrzeni publicznej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany na mapie świata powstałe w wyniku procesu dekolonizacji po II wojnie światowej; • wymienia przykładowe skutki procesu dekolonizacji; • przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael w Palestynie; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ II wojny światowej na proces dekolonizacji; • przedstawia proces uzyskiwania niepodległości przez Indie; • wyjaśnia pojęcia: apartheid i neokolonializm; • pokazuje na mapie tereny sporne między Izraelem a państwami arabskimi; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i porównuje proces dekolonizacji przeprowadzany przez Wielką Brytanię i Francję; • charakteryzuje przemiany w Republice Południowej Afryki; • charakteryzuje stosunki Izraela z państwami arabskimi; • wymienia przyczyny i skutki kolejnych wojen Izraela z państwami arabskimi. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek mocarstw i ONZ do procesu dekolonizacji; • przedstawia bilans procesu dekolonizacji; • przedstawia rolę islamu w życiu politycznym w państwach bliskowschodnich; • wymienia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia problemy związane z procesem dekolonizacji obecne w literaturze i filmie, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; • charakteryzuje współczesne relacje izraelsko-palestyńskie, korzystając ze źródeł

Ocena				
<ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie tereny Izraela. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cele i charakteryzuje działalność Organizacji Wyzwolenia Palestyny. 			pozapodręcznikowych.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego; • wymienia przykładowe postanowienia aktu końcowego KBWE. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; • przedstawia inne płaszczyzny, na których dochodziło do rywalizacji między Stanami Zjednoczonymi a ZSRS. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację na Kubie na przełomie lat 50. i 60. XX w.; • przedstawia przyczyny i skutki kryzysu kubańskiego; • przedstawia przyczyny i skutki kryzysu berlińskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny i skutki wojny w Wietnamie; • ocenia wpływ konfliktów międzynarodowych na pozycję Stanów Zjednoczonych i ZSRS. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób udział w wojnie w Wietnamie odcisnął się na społeczeństwie amerykańskim;
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie proces rozszerzania się Wspólnot Europejskich, a potem Unii Europejskiej; • wymienia przykładowe przyczyny współpracy pomiędzy państwami europejskimi; • wymienia ojców założycieli Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia etapy i obszary integracji europejskiej; • wymienia organy Unii Europejskiej i ich przykładowe kompetencje. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny współpracy i integracji pomiędzy państwami europejskimi; • wyjaśnia, co wpłynęło na pojawienie się idei integracji europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia korzyści, jakie wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej; • ocenia zagrożenia, jakie może nieść za sobą funkcjonowanie Unii Europejskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym się różnią i jakie mogą być konsekwencje różnych koncepcji jednoczenia Europy.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany demograficzne i społeczne w 2. połowie XX w.; • charakteryzuje kulturę masową 2. połowy XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia nurty w muzyce, literaturze i filmie w 2. połowie XX w.; • przedstawia zmiany w sztukach plastycznych w 2. połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia konsekwencje przemian demograficznych i społecznych w 2. połowie XX w.; • przedstawia zmiany w pozycji kobiety w społeczeństwie w 2. połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia nurty filozoficzne w 2. połowie XX w.; • wyjaśnia wpływ soboru watykańskiego II i pontyfikatu Jana Pawła II na przemiany w Kościele katolickim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe filmy i dzieła literackie, które, jego zdaniem, najlepiej przedstawiają zmiany zachodzące w społeczeństwie w XX w. i uzasadnia swój wybór.
III. Polska pod władzą komunistów 1945–1989				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie zmiany w przebiegu granicy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację gospodarczą na ziemiach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zmian w przebiegu granicy polskiej po II 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację społeczną na ziemiach 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany gospodarczo-społeczne,

Ocena				
<p>polskiej po II wojnie światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokazuje na mapie kierunki migracji ludności na ziemiach polskich i do Polski. 	<p>polskich po II wojnie światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia ośrodki emigracji polskiej po II wojnie światowej. 	<p>wojnie światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny migracji ludności na ziemiach polskich i do Polski. 	<p>polskich po II wojnie światowej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację Polaków i władz polskich na emigracji i w ZSRS. 	<p>które zaszły po II wojnie światowej w jego regionie.</p>
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wyniki referendum z 1946 r. i wyborów do Sejmu Ustawodawczego z 1947 r.; • wymienia założenia reformy rolnej z 1944 r.; • wyjaśnia pojęcia: proces szesnastu, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej • wymienia przykładowe organizacje polskiego podziemia niepodległościowego i ich dowódców; • wymienia cele Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość.” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności procesu szesnastu i powstania Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej; • wyjaśnia, na czym polegała gospodarka centralnie planowana; • przedstawia założenia planu trzyletniego; • przedstawia metody walki komunistów z oddziałami podziemia niepodległościowego; • wyjaśnia, z czym wiązały nadzieję na zmianę sytuacji w Polsce organizacje powstałe po rozwiązaniu Armii Krajowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia represje stosowane wobec ludności polskiej przez bezpiekę; • wyjaśnia, jakie były cele zmian gospodarczych wprowadzanych przez komunistów; • przedstawia motywy, którymi kierowali się żołnierze kontynuujący walkę zbrojną po zakończeniu II wojny światowej; • wymienia różne nurty ideowe wśród organizacji niepodległościowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób komuniści umacniali swoją władzę w Polsce; • ocenia skuteczność i efektywność polityki gospodarczej władz komunistycznych w Polsce; • przedstawia bilans działalności polskiego podziemia niepodległościowego; • wyjaśnia genezę określenia żołnierze wyklęci / żołnierze niezłomni. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia polityczne względy lokalizacji Nowej Huty pod Krakowem; • wymienia inne przykłady inwestycji przemysłowych, które miały odegrać podobną rolę, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych; • przedstawia działalność oddziału poakowskiego dowodzonego przez Antoniego Hedę „Szarego” lub innego oddziału podziemia niepodległościowego nieopisanego w podręczniku.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia represje aparatu bezpieczeństwa wobec społeczeństwa polskiego w okresie stalinizmu; • wymienia przykładowe środki propagandowe stosowane przez komunistów; • wymienia przykładowe postanowienia konstytucji PRL. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze postanowienia konstytucji PRL; • charakteryzuje politykę gospodarczą komunistów w pierwszej połowie lat 50. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje metody indoktrynacji i propagandy stosowane przez władze komunistyczne; • charakteryzuje politykę władz komunistycznych wobec Kościoła katolickiego; • przedstawia rolę aparatu partyjnego i aparatu bezpieczeństwa w umacnianiu władzy komunistycznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę wojska w umacnianiu władzy komunistycznej; • ocenia, skutki polityki gospodarczej pierwszej połowy lat. 50. XX w.; • wyjaśnia, co wpływało na różny stosunek społeczeństwa polskiego do władz komunistycznych w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy polityki wewnętrznej komunistów polskich wzorowane na ZSRS; • wskazuje różnice między sytuacją w Polsce a w krajach Bloku Wschodniego.

Ocena

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kto to byli puławianie i natolińczycy; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki poznańskiego Czerwca 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zmiany w polityce władz komunistycznych po śmierci Józefa Stalina; • przedstawia okoliczności objęcia władzy przez Władysława Gomułkę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegała walka o władzę w łonie PZPR po śmierci Bolesława Bieruta; • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki poznańskiego Czerwca. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, w której dziedzinie zmiany wprowadzane po śmierci Józefa Stalina były najbardziej widoczne; • ocenia politykę Władysława Gomułki w kontekście przemian w Polsce po śmierci Józefa Stalina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę wyborów do sejmu w 1957 r. w kontekście przemian politycznych w 2. połowie lat 50. XX w., korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obchody Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecia Państwa Polskiego; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Marca 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sytuację gospodarczą w okresie rządów Władysława Gomułki; • charakteryzuje stosunek władz komunistycznych do Kościoła katolickiego na przełomie lat 50. i 60. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego zorganizowano dwa odrębne obchody rocznicy wydarzenia związanego z początkiem Polski; • przedstawia rywalizację wewnątrz PZPR w latach 60. XX w.; • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Marca 1968 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ rywalizacji wewnątrz PZPR w latach 60. XX w. na wydarzenia Marca 1968 r.; • ocenia znaczenie listu biskupów polskich do biskupów niemieckich z 1965 r.; • ocenia, w jakim stopniu Władysław Gomułka spełnił nadzieje Polaków związane z objęciem przez niego władzy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to było poselskie koło „Znak”, i przedstawia jego działalność, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Grudnia 1970 r.; • wymienia przykładowe przyczyny i skutki wydarzeń Czerwca 1976 r.; • wymienia przykładowe organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w. (KOR, ROPCiO, WZZ); • wymienia przykłady działań środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia cele polityki gospodarczej ekipy Edwarda Gierka i podaje przykłady jej realizacji; • wymienia zmiany wprowadzone do konstytucji w 1976 r.; • przedstawia cele działań organizacji opozycyjnych w Polsce w latach 70. XX w.; • wyjaśnia, jakie znaczenie miał wybór kardynała Karola Wojtyły na papieża. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny, przebieg i skutki wydarzeń Grudnia 1970 r.; • przedstawia przyczyny i skutki wydarzeń Czerwca 1976 r.; • charakteryzuje politykę gospodarczą ekipy Gierka; • wymienia organizacje opozycyjne działające w Polsce w 2. połowie lat 70. XX w.; • przedstawia cele działań tych organizacji; • charakteryzuje działalność środowisk opozycyjnych w Polsce w 2. połowie lat 70. XX 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia politykę gospodarczą ekipy Gierka; • charakteryzuje przemiany ustrojowo-administracyjne z okresu rządów Edwarda Gierka; • wyjaśnia, jakie sukcesy Polaków i dlaczego wykorzystywała propaganda lat 70. XX w.; • wyjaśnia, który nurt działalności opozycyjnej władze PRL zwalczały najbardziej i dlaczego; • wyjaśnia, jakie znaczenie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego fiat 126p stał się symbolem epoki Edwarda Gierka; • porównuje formułę wystąpień społecznych z lat 1970 i 1976 ze strajkami z 1980 r.

Ocena				
		w.	miała pierwsza pielgrzymka papieża Jana Pawła II do Polski.	
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe przyczyny i skutki strajków z 1980 r. wymienia przykładowe ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; podaje przykłady represji wobec działaczy opozycji i osób ją wspierających w trakcie i po zakończeniu stanu wojennego. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działalność NSZZ „Solidarność”. przedstawia relacje między władzami PRL a NSZZ „Solidarność”; przedstawia reakcję działaczy „Solidarności” na wprowadzenie stanu wojennego. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny, przebieg i skutki strajków z 1980 r. wymienia ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego; przedstawia reakcję państw zachodnich na wprowadzenie w Polsce stanu wojennego; charakteryzuje rolę Kościoła w trakcie stanu wojennego. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia struktury NSZZ „Solidarność”. ocenia, jak ograniczenia w funkcjonowaniu społeczeństwa, jakie wprowadzono w trakcie stanu wojennego, wpłynęły na życie codzienne obywateli; ocenia legalność i zasadność wprowadzenia stanu wojennego. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia ocenę stanu wojennego w literaturze polskiej i filmie polskim, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
IV. Polska i świat na przełomie XX i XXI w.				
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia reformy przeprowadzone w ZSRS przez Michaiła Gorbaczowa; wyjaśnia terminy: pierestrojka i głasnost. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia trudności gospodarcze ZSRS na przełomie lat 70. i 80. XX w.; wymienia przyczyny kryzysu wewnętrznego w ZSRS; wymienia przyczyny i skutki interwencji radzieckiej w Afganistanie. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje gospodarkę ZSRS na przełomie lat 70. i 80. XX w.; charakteryzuje politykę wewnętrzną i zagraniczną Michaiła Gorbaczowa. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje konflikty narodowościowe w ZSRS; wyjaśnia przyczyny i ocenia skutki interwencji radzieckiej w Afganistanie. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia podłoże i konsekwencje konfliktów etnicznych w ZSRS w 2. połowie lat 80. i w latach 90. XX w.
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia problemy gospodarcze Polski w latach 80. XX w.; wymienia zmiany ustrojowe, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> przedstawia relacje między władzą a opozycją po stanie wojennym; wymienia zmiany, do których doszło w Polsce w wyniku decyzji podjętych w trakcie obrad Okrągłego Stołu; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację gospodarczą w Polsce w latach 80. XX w.; charakteryzuje obrady Okrągłego Stołu. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, co wpływało na zmianę stosunku władzy do opozycji; ocenia realizację ustaleń Okrągłego Stołu. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, genezę i znaczenie pojęć: wybory kontraktowe i sejm kontraktowy.

Ocena				
<p>obrad Okrągłego Stołu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolejne zmiany ustrojowe z lat 1989–1990. 			
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> pokazuje na mapie państwa, które powstały po 1989 r.; wymienia przyczyny i etapy rozpadu ZSRS; charakteryzuje przemiany z lat 1989-1990 w Czechosłowacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przemiany z lat 1989–1990 w NRD i Rumunii; wymienia przyczyny i skutki wojen czeczeńskich; wymienia przyczyny i etapy rozpadu Jugosławii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację w krajach bloku wschodniego w latach 70. i 80. XX w.; porównuje przemiany z lat 1989-1990 w Czechosłowacji, NRD i Rumunii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces rozpadu ZSRS; przedstawia proces rozpadu Jugosławii; wyjaśnia konsekwencje rozpadu ZSRS i Jugosławii. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces upadku komunizmu na Węgrzech lub w Bułgarii, korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przykładowe partie polityczne powstałe w Polsce po 1989 r.; wymienia zasady konstytucji z 1997 r.; wymienia problemy III Rzeczypospolitej; pokazuje na mapie sąsiadów IIIIRP w XXI w.; wymienia organizacje, których członkiem stała się Polska na przełomie XX i XXI w.; wymienia konsekwencje przemian gospodarczych przeprowadzonych w Polsce w latach 90. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację w Polsce na początku lat 90. XX w.; charakteryzuje przemiany składu polskiego sejmu na przełomie XX i XXI w.; wymienia problemy gospodarki polskiej w latach 90. XX w.; wymienia kierunki polskiej polityki zagranicznej na przełomie XX i XXI w.; wymienia porażki i sukcesy polskiej polityki zagranicznej po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje scenę polityczną w Polsce na początku lat 90. XX w.; wyjaśnia, co wpływało na skład polskiego sejmu na przełomie XX i XXI w.; przedstawia problemy III Rzeczypospolitej; charakteryzuje sytuację gospodarczą Polski w latach 90. XX w.; przedstawia proces wejścia Polski do NATO; przedstawia proces integracji Polski z Unią Europejską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia bilans przemian w Polsce po 1989 r.; ocenia proces lustracji i dekomunizacji przeprowadzany w Polsce po 1989 r.; przedstawia bilans przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r.; ocenia konsekwencje przemian gospodarczych w Polsce po 1989 r.; charakteryzuje polską politykę zagraniczną po 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany gospodarczo-społeczne, które zaszły po 1989 r, w jego regionie; wyjaśnia, dlaczego w 1990 r. doszło do podpisania układu granicznego z RFN, mimo że RFN uznała polską granicę zachodnią w 1970 r., korzystając ze źródeł pozapodręcznikowych.